

[Økonomiministeren.]

sociale institutioner, til kommuner i udvikling, til egnsudviklingen. Når man er kommet så langt, så spørger man sig selv, hvem det da er, der ikke skal tages hensyn til, hvem det er, der ikke skal nyde gavn af en særlig favorisering på rentepolitikens og kreditgivningens område. Det står der ikke noget om, men det er selvfølgelig også upopulært at sige sådan noget.

Jeg har prøvet på på det grundlag, der her foreligger, at skønne lidt over, hvor stor en del af vore samlede investeringer det mon i grunden kan være der får den mindre pæne behandling, og som ikke betragtes som samfundsnyttige. Det er vanskeligt at komme til noget andet resultat, end at de investeringer, det her kan dreje sig om, der sættes i 2. klasse, i det højeste kan beløbe sig til noget i retning af 5 milliarder kr. ud af de 32 milliarder, godt og vel, der i alt blev investeret i det danske samfund i 1969. Jeg er her gået ud fra, at det, man siger mod, er de kendte skydeskiver, det er handelens investeringer, det er pengeinstitutternes, det er diverse ombygningsarbejder o. lign. Hvis det er den slags ting, der skal holde for, så tror jeg, at tallet passer meget godt.

Nu er det vel ikke meningen, at man helt vil kvæle den slags investeringer. Der er da mange af dem, som jeg tror enhver må indrømme er meget produktivitetsfremmende. Detailhandelen, eksempelvis, er et erhverv, der har et betydeligt investeringsbehov, og som kan opnå meget betydelige fremskridt i produktivitet gennem investering i nye butikformer. Så det kan vel ikke være realistisk at tænke sig, at de ressourcer, de knappe kapitalressourcer, man skulle kunne frigøre ved en sådan selektiv politik, skulle udgøre nogen særlig stor andel af de 5 milliarder. Lad os antage, at det er op imod 1 milliard; jeg ville tro, at det tal nærmest var for højt. Vel, det er selvfølgelig ikke uden betydning, men jeg vil da samtidig konstatere, at den øgede offentlige opsparing, som man forestiller sig skabt, skal anvendes til finansiering af en række forskellige projekter, dels til forøgelse af bygge- og boligfonden, dels vil man oprette en statslig investeringsbank, som skal låne ud på områder, hvor, som det hedder, det private banksystem ikke magter opgaven. Jeg ved ikke, hvad det er for nogle eksempler, hvor dette særligt skulle være

påkrævet. Jeg er i hvert fald ikke sikker på, at det er de mest effektive, de mest fremtidsbetonede virksomheder, der her kommer på tale. Hvis man tænker på en række af de virksomheder, der har haft en næsten kommetagtig fremgang i eksport i de sidste år her i landet, og forestiller sig, at de, som startede disse virksomheder, skulle være mødt op i sådan et stort, fint kapitalmarkedsråd for at få lov til at investere, ja, så er jeg da tilbøjelig til at tro, at der var en hel del af disse foretagender, der ville blive bedømt sådan, at de ville falde ind under det, man under en tidligere diskussion her i tinget betegnede som „solbrilleindustrier“ — det blev sagt med megen foragt i stemmen.

Jeg tror derfor, at den reelle virkning af den plan, der her foreligger, ganske vist ville blive en forøgelse af den offentlige opsparing gennem diverse fondsdannelser — det kan man jo klare, hvis man ordner det gennem skatter osv. — men samtidig ville det blive en stærk forøgelse af de offentlige udgifter til finansiering af en række investeringer, og jeg føler mig ikke overbevist om, at det ville blive investeringer, der i særlig høj grad kom til at yde et bidrag til at klare betalingsbalanceproblemerne. Jeg er tværtimod bange for, at de vil kunne forsinke løsningen af disse problemer, fordi man kan komme ud for, at effektive virksomheder i et stramt arbejdsmarked kommer til at konkurrere med sådanne statsfinansierede foretagender. Her tror jeg, vi har en klar modsætning til regeringens politik; vi har også sat os som mål at tilvejebringe en større opsparing i samfundet, men vi vil lede denne opsparing direkte over mod en bedring af betalingsbalancen, det er det, der har førsteprioritet. Det betyder i første omgang, at forbrugt må holdes tilbage til fordel for en udvidelse af eksporten, og i næste fase vil det åbne vejen for, at man kan lette kreditten på en sådan måde, at det kommer erhvervene som helhed til gode og styrker deres konkurrenceevne.

Vi har jo haft adskillige udredninger af vort penge- og kapitalmarked i de senere år. De har alle vist, at det var et svagt punkt, at en kreditudvidelse også førte til ekspansion på felter, som måske ikke havde den højeste samfundsmæssige prioritet. Derfor har det været en hovedlinje i regeringens